

Νίκος
Γκάτσος

ΟΛΑ
ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

νέα, αναθεωρημένη έκδοση

Νίκος Γκάτσος

ΟΛΑ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

νέα, αναθεωρημένη έκδοση

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΑΓΑΘΗ ΔΗΜΗΤΡΟΥΚΑ

Θέση υπογραφής δικαιούχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας,
εφόσον αυτή προβλέπεται από τη σύμβαση.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Έκδόσεις Πατάκη — Τά βιβλία του Νίκου Γκάτσου

Νίκος Γκάτσος, Όλα τά τραγούδια

Επιμέλεια: Άγαθή Δημητρούκα

Διορθώσεις: Γιάννης Βλαντής, Έλεάννα Λαμπάκη

Σελιδοποίηση: Θανάσης Π. Καπένης

Φίλμ-μοντάζ: Μαρία Ποινού-Ρένεση

Copyright © Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Έκδόσεις Πατάκη) και Άγαθή Δημητρούκα, Αθήνα 2018

Πρώτη έκδοση από τις Έκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Ιούλιος 1999

Νέα, αναθεωρημένη έκδοση από τις Έκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Μάρτιος 2018

Κ.Ε.Τ. Β594, Κ.Ε.Π. ;;;;/18

ISBN 978-960-16-7755-2

ΠΑΝΑΓΗΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ: 210.36.50.000, 210.52.05.600, 801.100.2665, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΥΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ, 570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

ΜΕΡΕΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ*

---

* Παραγγελία του Μάνου Χατζιδάκι για να έγραφε εκείνος μουσική και να παρουσίαζε με την Όρχηστρα των Χρωμάτων ένα έργο κατάλληλο για τη Μεγάλη Έβδομάδα (1990) με βασικό έρμηνευτή τον Μανώλη Μητσιά. Τελικά, οι «Μέρες Επιταφίου» μελοποιήθηκαν από τον Δημήτρη Παπαδημητρίου και παρουσιάστηκαν τη Μεγάλη Τετάρτη του 2014 στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών με λαϊκό έρμηνευτή επίσης τον Μανώλη Μητσιά. Το έργο εκδόθηκε σε CD τό 2015.

Μεγάλη Δευτέρα

*Ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος.¹
Τό Ἄλφα καὶ τό Ὠμέγα.*

Περίμενέ με μάνα μου περίμενέ με ἀκόμα
ὥσπου νά φτάσει ἡ ἀνοιξη στό παγωμένο χῶμα.

*Ὁ γεωμέτρης τοῦ ἀχανοῦς.
Ὁ ποιμὴν τῶν ἀστέρων.*

Περίμενέ με μάνα μου σάν τό πουλί τοῦ νότου
πού σμίγει μάτι καὶ φτερό νά βρεῖ τόν οὐρανό του.

*Ὁ κυβερνήτης τῶν Ἀριθμῶν.
Ὁ δαμαστής τῶν Σημείων.*

Περίμενέ με μάνα μου κάποια Παρασκευὴ σου
στήν πύλη τοῦ Παράδεισου στό φρέαρ τῆς ἀβύσσου.

*Ἐγγύς. Ἐγγύτατος ὁ καιρός.
Ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος.*

---

¹ Ἐρανίσματα ἢ συρραφή λέξεων ἀπό τὴν Καινὴ Διαθήκη στὴν ἔκδοση: NOVUM TESTAMENTUM GRAECE, DEUTSCHE BIBEL-GESELLSCHAFT, Στουτγάρδη (1979).

Μεγάλη Τρίτη

*Ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς καί ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας
ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν.*

Κάτω ἀπ' τὰ λάβαρα τῆς Ρώμης
στὴν τέντα τῆς Μαγδαληνῆς
ἐσὺ πατέρας τῆς συγγνώμης
κι ἐμεῖς παιδιά τῆς ἡδονῆς.

Ζοφώδης καὶ ἀσέληνος ὁ ἔρωσ τῆς ἀμαρτίας.

Βραχνή ἀκούστηκε ἡ κραυγή
στά καπηλειά τῆς πολιτείας
ἐσὺ ἀμνίον γιὰ σφαγή
κι ἐμεῖς κριοὶ τῆς ἀμαρτίας.

*Τό πολῦτιμον μῦρον ἡ πόρνη ἔμιξε μετὰ δακρῶν
καὶ ἐξέχεεν εἰς τοὺς ἀχράντους πόδας σου.*

Δέ σέ πτοῆσαν οἱ Πιλάτοι
οὔτ' ὁ καιρὸς πού εἶν' ἐγγύς
ἐσὺ στῶν οὐρανῶν τὰ πλάτη
κι ἐμεῖς παρείσακτοι τῆς γῆς.

*Ἐγὼ φῶς εἰς τόν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων
εἰς ἐμέ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνη.*

Μεγάλη Τετάρτη

Ἐκ τῶν σπηλαίων τοῦ ὄρους ἐξῆλθον οἱ δαίμονες.

Τετάρτη τῶν τεφρῶν καί τῶν παθῶν
ὁ θάνατος δέν ἔχει παρελθόν.
Τετάρτη τῶν ψυχῶν καί τῶν ἀγγέλων
ὁ θάνατος δέν ἔχει οὔτε μέλλον.

Ὡς θάλασσα ὑαλίνη ὁμοία κρυστάλλῳ.

Τοῦ σύμπαντος ἡχεῖ τό ἐκκρεμές
ξυπνήστε ν' ἀποδώσουμε τιμές.
Φανῆκαν οἱ οὐράνιοι στρατηλάτες
σά σκοτεινοῦ Ρουβίκωνα Γαλάτες.

*Πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη. Τά τρία ταῦτα.
Μεῖζων δέ τούτων ἡ ἀγάπη.*

Τῆς γῆς ἀναθαυρήσαν οἱ πληγές.
Πότε θ' ἀνάψει ὁ ἥλιος πυρκαγιές
νά κάψουν τό παλάτι τοῦ Ἡρώδη
καί τ' ἄνθος τοῦ κακοῦ νά γίνει ρόδι;

*Πάντα ποιεῖτε ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καί ἀκέραιοι
μέσον γενεᾶς σχολιᾶς καί διεστραμμένης.*

Μεγάλη Πέμπτη

Τά ἔργα του ἀληθινά καί αἱ ὁδοί του εὐθεΐαι.

Αὐτός πού κρέμασε τόν ἥλιο
στό μεσοδόκι τ' οὐρανοῦ
κρέμεται σήμερα σέ ξύλο —
ἵλεως Κύριε γενοῦ!
Καί στ' ἀσπαλάθια τῆς ἐρήμου
μιά μάνα φώναξε: «Παιδί μου!».

*Διά ξύλου τά τέκνα τοῦ Ἀδάμ
Παραδείσου γεγονάσιν ἄποικοι.*

Μέ τοῦ Ἀπριλιοῦ τ' ἀρχαῖα μάγια
μέ τῶν δαιμόνων τό φιλί
μπῆκε στό σπίτι κουκουβάγια
μπῆκε κοράκι στήν αὐλή.
Κι ὅλα τ' ἀγρίμια στό λαγκάδι
πῆραν τό δρόμο γιά τόν Ἄδη.

Ἐλήλυθε εἰς τήν γῆν ἵνα μαρτυρήσῃ τῇ ἀληθείᾳ.

Θά ξανασπείρει καλοκαίρια
στήν ἄγρια παγωνιά τοῦ νοῦ
αὐτός πού κάρφωσε τ' ἀστέρια
στήν ἄγια σκέπη τ' οὐρανοῦ.
Κι ἐγώ κι ἐσύ κι ἐμεῖς κι οἱ ἄλλοι
θά γεννηθοῦμε τότε πάλι.

Οὗτός ἐστιν ἡ ζωή καί τό φῶς καί ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου.

Μεγάλη Παρασκευή

Ἄξιος ὁ τὴν γῆν κρεμάσας ἐν ὕδασιν.

Βαριά τά βήματά μου σέρνω
στό φῶς τῆς μέρας τό θαμπό
κρίνα τῆς ἀνοιξῆς σοῦ φέρνω
καί στό σταυρό σου τ' ἀκουμπῶ —
φίλε δακρυοπότιστε
τῶν πρωτίστων πρώτιστε
τῶν πρωτίστων πρώτιστε.

Ἄξιος ὁ νεφέλαις κοσμήσας τό στερέωμα.

Ἄρρωστος κύλησε ὁ αἰώνας
κι ὁ ἥλιος βγαίνει μισερός
σάν τό φτερό τῆς χελιδόνας
πού τό σακάτεψε ὁ καιρός —
φίλε τρισμακάριστε
τῶν ἀρίστων ἄριστε
τῶν ἀρίστων ἄριστε.

Ἄξιος ὁ τὴν γῆν ζωγραφήσας τοῖς ἀνθεσιν.

Σήμερα ὁ Ἄδης ἠνεώχθη
γεφύρι ἐγένη ὁ Γολγοθᾶς
καί στοῦ θανάτου ἐσύ τὴν ὄχθη
ἄφατο δρόμο ἀκολουθᾶς —
ἔγγιστε κι ἀνέγγιστε
τῶν μεγίστων μέγιστε
τῶν μεγίστων μέγιστε.

Ἄξιον ἐστὶ τό ἀρνίον τό ἐσφαγμένον.

Μέγα Σάββατον

Μέμνησο!

Όλα στερέψαν σιγά σιγά.
Τά περιστέρια πετοῦν ἀργά
σέ λίμνες ἀνυδρες βάλτους ὑγρούς
σέ διψασμένους κήπους κι ἀγρούς.

Μέμνησο τῶν παιδίων ἃ σοί ἔδωκεν ὁ Θεός.

Πίσω ἀπ' τούς λόφους τούς χαμηλούς
μέ τούς προφήτες καί τούς τρελούς
στέκουν παράμερα τρία παιδιά
σά γλαροπούλια στήν ἀμμουδιά.

Τά ρήματα ἃ λελάληκας ἡμῖν πνεῦμά ἐστιν καί ζωή ἐστιν.

Μές στῶν καιρῶν τήν ἀνημποριά
διῶξε τό γρέγο καί τό βοριά
καί ξαναγύρισε ἤλιε στή γῆ
μέ τοῦ θριάμβου σου τήν κραυγή.

Ότι σύ εἶ ἡ ἀλήθεια καί ἡ ζωή καί ἡ ἀνάστασις.
Ό ὢν καί ὁ ἦν καί ὁ ἐρχόμενος. ❖